

دار الفنون

جہوں فافولتہ محمدیہ

مفوق ، اقتصادیات

ایکی آیمہ بر نشر اولنور

مندرجات

قسم مفوقی :

اسویچہ قانون مدینسنہ نظراً اودونج ویرمک حاجی عادل
جمعیت اقوام وثیقہ لری (ادیب بک طرفندن ترجمہ ایدلمشدر)

قسم اقتصادی :

ملی اقتصاد نظریہ سی محمد منیر
عثمانلی استقراض لری ابراہیم فاضل

[*]

عثمانلی استقراضلری

برنجی قسم

قریم محاربه سندن - محرم قرارنامه سنه

۱

مقدمه

دولت عثمانیه ده منتظم استقراضات عقدینه ایلک دفعه اولارق قریم محاربه سی ائناسندن (۱۸۵۴) تاریخده ، باشلامشدر .

ایمپراطورلق بوتاریخدن اعتباراً تاحرب عمومی به قدر ، منتظم استقراض شکلنده ، خارجی استقراضلردن باشقه بورج طایماش و بوندن صوکرده دایجه سنه ایچنه آتیلدیغی استقراضات سیاستی فوق العاده سوء استعمال ایتمشدر .

ایمپراطورلغک بوتاریخه قدر استقراض قابولرینه مراجعت ایتیمسی بودجه سنک متوازن اولماسندن ، احوال مالیه سنک مکمل و احتیاجاتک محدود بولونما- سندن متولد دکلدی .

أسکی اداره همان ده بوتون ادوار حیانتده ، بالخاصه قانونی سلطان سایان دورندن صوکره ، یک چوق کره لر اضطرابات مالیه به دوچار اولاش ، ایچنده یاشادیغی متوالی حربلر، بیتک- توکنمک بیلیمین اغتشاشات داخلیه ، یکچیری عصیانلری و الح ، کندیسنی لایعد کره لر

Finances ottomanes 1902

[*] موراویچ

Du Velay . Essai sur l'histoire

دووهله

financière de la Turquie 1903

L . Delaygue . Essai Sur

لوئی دملهغ

les Finances ottomanes 1911

Heidborn . Finances ottomanes 1912

هایدبورن

دیون عمومیه مجلس اداره و عمومی راپورلری

استقراضات مقاولات و قوانین و نظاماتی

متعدد آثار تاریخیه

فوق العاده واردات محتاج بر موقعه بولوندرمشدی . عثمانی دولتی یالکیز مصارف فوق العاده سی ایچین دکل بودجه و موازنه مفهومیلرینی طانیادینی ، وهیچ برزمان حسابی کتابنه اویدورامادینی ایچین ، مصارف عادیه خصوصنده دخی دائماً صورتده فوق العاده واردات عرض احتیاج ایتشدی .

ایشته بوتون بواحتیاج آنلرنده دولتک مراجعت ایتدیکی واسطه لر ، ویرکولرک برچوق سنه لکینک بردن ، وبعضاً قید حیات شرطیه ، ماترملره قیردیرلماسی ، خاصلرک ، تیار ، زعامت و دیرلرک ، ، بعضاًده میرمیرانلق ، والیک و سائر کبی یوکسک مأموریتلرک ، خزینیه یوکسک بدلات اعطا ایدنلره تفویضی ، فوق العاده ویرکولر طارحی ، نفی و تغریب و یاقتل ایدیان وزرا ، وکلا و متمولانک اموالک ضبط مصادره سی ، و تغشیش و تزییف مسکوکات کبی مملکتی تخریب ایدیچی تدبیرلردی .

واردات دولتک التزامه ویرلمه سنده ، مأموریتلرک بدلات مقابلتک تفویضنده ، پرده آرقه سنده علی الاکثر اون برنجی عصر هجریدن صوکرآ تشکله باشلایان . و تارخیخزده ایلک دفعه قویروقلی صرافلر ، بالآخره غلطه بانکرلری نامیله یاد ایدیان روم ، ارمنی ، یهودی وله و انته نلردن مرکب مزایحه جیلر واردی . بونلر دوغروندن دوغرویه ماترملره موقعه کچه من ، بدل مقابلنده درعهده ایدیان مأمورینی الده ایده مزیدی ، بونکله برابر بومقاملری الده ایدنلره مقتضی سرماییه یی ، یوزده الهی ، یوز ، ایکی یوز کی فاحش فاضلرله ، تأمین ایدلر ، مأمورلر و ماترملرده بوتحمه لغرسا باری انواع مظالم ایله ، مع زیاده ، مکلفینک ، زواللی تورک کویولوسنک ، صیرتنه تحمیل ایلرلردی . بالآخره خزینیه ، ولایتلر وارداتی بعضاً زهین ، بعضاً التزامه ویرمک صورتیه بوصرافلره دوغروندن دوغرویه قیردیرمانک یولنی ده بولمشدی . بونلر خزینیه جه و یادواتر سائر طرفدن تأدیات خصوصنده اصدار ایدیان حواله لری ده قیرارلر و بالآخره بوحواله لری خزینیه و دواتر و زنه لرندن تحصیل ایتنه نک یولنی بولورلردی . فقط بوخدمتلرک مقابلتی ده ، بعضاً حواله نک یاری بدله قدر کیده ن بیوک قومیسوئلرله اوده تیرلردی . مقاولات مالیه نک واستقراضاتک بو غیر منتظم و مخرب شکللری کرک مملکتی اداره ایدنلرده کرک اداره اولونانلرده ، خلاصه بتون جمعیتده ، اک ابتدائی احتیاط و اقتصاد فکرلرینت عدم موجودیتک بر نتیجه سی ایدی ؛ اسکی دور دینیه بیلیرکه ، یارینی هیچ برزمان دوشونمه ن بر میراث یدی کبی ، هر نه هاسنه اولورسه واسون پاره تدارکنندن چکینمه ن بر مفلس کبی ، یاشامشدی . بو برطرز اداره نک نتیجه سی مالیه نک و حتی بوتون مملکتک محو و تخریبندن باشقه برشی اولامازدی .

تنظيماتىدىن اول احتياجات فوق العاده حالده پاره تداركى ايجون مراجعت ايدىيان تدبيرلردن
برىنك ده تفشيش و تزييف مسكوكات اولدېنى سويله مشدك . قانونى سايمان دورندن صوكره
يك چوق كره لر مراجعت ايدىيان بو سقيم تدبير پاره نك قيمي كيتدجكه دوشورمش ،
مملكىتك تداولنى بوسوتون برباد ايتمش وحقى متعدد كره لريكچىر يلك عصيانلر يئنه ده سببىت
وبرمىدى . بر چوق حربلرده بو اصوله مراجعت ايدىلش ميدان تداوله چيقا-اريلان
زبوف آخه پياسه نى استيلا ايتمىدى . كرچه تنظيماتىدىن صوكره آرتق اسكېسى كې مسكوكات
معدنيه نك تزييفى جهته كېدلمه مشدر . لىكن عبدالحجيد دورينك ابتداسده مملكىت باشفه
برنوع زبوف آخه ايله دولتش ايدى كه اوده « قوائم معتبره نقدية » ايدى . بونلرده مملكىته
مغشوش پاره دن دها آز ضرر و برمه مشدر .

۲

۱۸۵۴ — ۱۸۷۵ استقراض دورهسى

ايسته تنظيماتنه ، دهاد و غروسى ۱۸۵۴ قريم محاربه سنه قدر ، دولتك احتياج واضطراب
زمانلر نده مراجعت ايتدىكى تدابيرك باشليجهرلى بونلر ايدى . بودوره قدر مملكىته نده
داخل ونده خارچدن منتظم برا-ستقراض عقدينه ذاتا امكان ده يوقدى . داخلده دولته
و بزيه تصرفات موجود دكادى و بو بابده وايجاب ايدىن حى اعتماده مفقود ايدى .
اجنيلر ايسه او زمانه سرمايه خصوصنده مملكىته اساسلى مناسبات حالده دكلردى ؛
لىكن قريم محاربه نك سلاح آرقداشلى و احتياجات حربيه سى انكازنه و فرانسه نك عثمانلى
دولته قارشى قره دى ساحه سنده مظاهرتى ايجاب ايتدېرمىدى . بو مملكىتلرك سرمايه
پياسه سى بو دورده بويله براقراض معامله سنه ذاتا مساعد برحاله ايدى . چونكه بودور
اوروپا نك سرمايه خصوصنده يك زياده انكشاف حالده بولوندى ، بحرانلردن آزادى
بر زمانه تصادف ايدى ؛ كار منبعلى آرايان ، اسپه كولاسيون پيشنده قوشان سرمايه
ايجون شرق كوزل بر قازانچ پياسه سىدى . بوندىن ماعدا دولت سياست متفكرينك تحت
تأثير و نفوذنده بولنديكى ايجون اجنيلر ، كندى دولتلرينك حمايه و مداخله سى ايله ،
داخلى مقرضلرك مالاك اولاميه جقلى بر نوع امنيته مالاك اولمش بولونيورلردى . دولت
متبوعه لر نك صحابت و عندالحاجه مداخله سنه كوكنه بيليرلرلردى . فضله اوله رق عثمانلى دولتى ده
استقراض قارشولنى اوله رق واردات مخصوصه تخصيص ايتمكه حاضر و آماده بولنيوردى .

۱ : ۱۸۵۴ استقراضی .

برآز اول سوبله دیکمزکی ایلك استقراض ۱۸۵۴ ده قریم محاربه سی وسیله سیله عقد اولونمشدی . بونك مقداری [۷۵] ملیون فرانقدی . تحویلات انكلتره پیاسه سنده اخراج اولمش و بومرتبانه قارشیاق اولق اوزره مصر ویرکوسی تخصیص ایدلمشدی . مصر خدیوینه خطاباً اصدار اولنان فرمانده بوملكسك خزینه یه تودیعه مجبور اولدینی مقطوع ویرکونك نصف نصفه انكلتره و فرانسه بانقه لرینه تودیعی امر اولونمش و بوبابده اصدار اولنان فرمالك انكلتره بانقه سنده محافظه سی ده قبول ایدلمشدی . بو استقراضك فائضی $\frac{6}{100}$ آمورتیسمانی $\frac{1}{100}$ وفی اخراجی $\frac{80}{100}$ ایدی . بوسورتله استقراض $\frac{9}{100}$. یاقین بر فائض حقیقی ایله عقد ایدلمش اولیوردی . لکن اودوره قدر غلطه بانکرلرندن عقد ایدیلان استقراضاتك مدھش قاضی دوشونیلجك اولورسه بوفائضك ایمپراطورلك اوزمانه قدر کورمه دیکي غایت معتدل بر نسبت اولدیغی قبول ایتك احجاب ایدر .

۲ : ۱۷۵۵ استقراضی .

۱۸۵۴ استقراضی ایله صافی اوله رق ایکی بحق ملیون انكلیز لیراسی الده ایدلمش و بوباره حربك بو احتیاجانه كفایت ایتیمشدی . بوندن ماعدا بودجه آجیغی قاباق ایچین ده پاره یه احتیاج واردی . بوسبابه بناء ایرتسی سنه یکیدن بر استقراض عقدی لازم کلمش و بونكا انكلتره و فرانسه دولتری متسلسلاً کفیل اولمشلردی . بونك فائضی $\frac{4}{100}$ آمورتیسمانی $\frac{1}{4}$ و مقداری [۵۰ ملیون] انكلیز لیراسی ایدی . استقراضه تأمینات مخصوصه ارايه ایدلمه مش و قارشولغتك هر سنه واردات عمومیه دن تفریق ایدیلرک انكلتره بانقه سنه تسویه سی قبول اولتمشدی . بونكفالت سلاح آرقداشلغتك بر نتیجه سی ایدی . بوسایده استقراضك ، روچیلد بانقه سی طرفندن ، باشه باشند فضلہ برفیئانه ، (یوزی $\frac{5}{8}$ ۱۰۲) ، اخراجی ممکن اولمشدر . دیون عمومیه من میاننده باشه باشند فضلہ یه چیقارلمش یكانه استقراض بودر . و بوده استقراضك فرانسه ، بالخاصه انكلتره نك اعتبارینه استناد ایتمه سندن متولد ایدی . كفالت اوزرینه مستند اولان بو استقراضك صورکرده دن آلاچنی شکلی آئیده کوره جکر .

۳ : ۱۸۵۸ استقراضی .

اوجنجی استقراض یته انكلتره ده ۱۸۵۸ تاریخنده عقد ایدیلان ۵۰ ملیون لیرالق

بر استقراض دے . بونک فائز $\% 6$ اولوب استانبول کو مروکاری وارداتی قارشیلق کوسترلشدی . بو استقراض قوائم نقدیہ نک طویلنامی ایچین عقدایدلمش ورنجی قسمی $\% 85$ ایکنجی قسمی $\% 62$ به اخراج اولنشد . الدایدیان مبالغ حقیقہ محلہ صرف اولونقلہ برابر بوتون کاغذ بارہ نک طویلنامی ممکن اولمادیقندن مقصد حاصل اولمادشد . میدان تداولده بقیہ قالان قوائم بو معاملہ دن مقصود اولان غایہ نک حصولہ مانع اولمادشد .

۴ : ۱۷۶۰ استقراضی .

ایلاک اوج استقراض دھا زیادہ انکلیز سرمایہ سنہ استناد ایتشدی ، بوندن صوکر استقراضلریزدن ایسہ دھا زیادہ فرانسز سرمایہ سی حاکم اولمغہ باشلایہ جقدر . اشبو دردنجی استقراض میرس Mirès استقراضی نامیلہ معروفدر ۱۸۶۰ تاریخندہ پیاسہ دہ ، بر آز اول سویلہ دیکمز کبی بر مقدار قوائم نقدی بقیہ سی ایلہ یک چوق مقدارده غیر منتظم دیون سنداتی تداول ایتمکده ایدی . عینی زمانده غلطہ بانکرلرندن یوکسک فائزلہ عقد ایدلمش بر چوق بورجلر واردی . میدان تداولده کی دیون غیرمنتظمہ سنداتی برطرفدن سرائیک اسرافاتی ، دیگرطرفدن خزینہ نک و طوبخانہ ، ترسانہ ، حربیہ کبی دواثرک مصارفی ایچین جیقارلمش ، وعدہ سی کلوب کچمش و مکرراً تجدید ایدلمش بر طاقم خزینہ بونولرندن عبارتدی . بونلر اسہام جدیدہ ، سرکی ، خزینہ تحویلاتی ، اسہام ممتازہ کی آری آری اسملرطاشیمده ایدی . بو بورجلرک یکونی ۱۵-۱۰ میلیون لیرای متجاوزایدی و سریعاً اطفاسی لازمدی . بوندن اولکی استقراض انکلتزده دہ یویوک بر عدم اعتمادہ معروض قلمش وحق ایکنجی قسمی یوقاریدہ کورلدیکی کبی ، ایلاک قسمدن یک دون برفیات ایلہ صاتیلہ بیلشدی . بناء علیہ انکلتزہ پیاسہ سنہ استقراض عقدی ممکن دکلدی ؛ دیگر طرفدن فرانسہ دہده یوک بانکرلر و مالیہ جیلر بو معاملہ دن اجتناب ایتشلردی . ایشته باب عالیک عقد استقراض ایچین آوروپاہ کوندردیکی مأمورلر بو وضعیتہ یارسده میرس نامندہ جسور ، پیاسہ بی طانیان و مطبوعاتک اللہ ایدلمہ سی صنعتہ صوک درجہ واقف اولان ، لکن بیوک اولرک مظاہرتندن محروم اولدینی کبی حرکاتی دہ یک درست اولیان برایش آدامنی بولشلر و بونکله ۱۸۶۰ دہ بر مقاولہ عقد ایلہ مشلردی . بو استقراض یارسده (۴۰۰) میلیون فرانق اولارق اخراج ایدلمشدی . فی اخراجی ۵۳,۵۰۰ فائز $\% 6$ ایدی . بوفی اخراج ، دھا دردنجی استقراضده اعتبار دواتک نہ درجیہ قدر دوشدیکنی کوسترہ جک بر فیتادر : بو استقراض ایچون ویریان مختلف قومیسونلر و (۳۶) سنہ مدتہ میرسہ

اعطاسی تعهد ایدیان تخصیصات سنویه حساب ایدیه جک اولورسه جکومتک الیه (۴۰۰) میلیون فرانکه مقابل آنجق (۱۶۴) میلیون فرانق قالدینی و بصورتیه حقیقی فی اخراجک ۵۳٪ دن ۴۰٪ جوارینه ایندیکی آکلاشیلیر؛ بو حساب کوره فائض ۱۵٪ نسبتنه تقرب ایتش بولنیوردی .

میرس بو استقراض تحویلاتی، ماهرانه الیه ایدلمش مطبوعات پروپاگاندا لری ایله پیاسه یه یوزده ۶۲ یه اخراج ایتدی؛ او زمان استانبولده فرانسه انکلتره و اوستریا نمثلرینک ده داخل اولدینی براصلاحات مالیه مجلس عالیسی موجوددی؛ میرس بو استقراضه بوجلسک نظارت ایلیه جکفی اعلاندن چکینمهدی؛ حکومته برنجی، ایکنجی تقییطی نأدیه ایتدی. فقط قومیسینونده کی فرانسه مرخصی (مارکی دوپلوق Plœuc) ک قومیسینوک استقراض اوزرنده بویله بر نظارتی اولسادیق فی اعلان ایتمه سی، بیوک بانکلرک علیهدار بولندی بو استقراضه، مدھش برضربه ووردی. فرانسه حکومتی استقراضه (قوت) ویرمکدن اجتناب ایتدی. میرسک موقعی صارصیلدی. کندیس فرانسه ده تعقیبات عدلیه یه دوچار اولدی، توقیف ایدلدی و بوخبرک شیوعی، موفقیت انتهایه ایله مملکتیه پاره کلمه سی بکله یین استانبول پیاسه سنده بیوک برپانیک تولید ایتدی. کرک تورکیه ده و کرک خارجه ده شرق ایله مناسبانده بولان و کارامیدیه کلی مقدارده خزینہ تحویلاتی طوپلامش اولان بر جوق اولرافلاس ایتدی؛ قامیو ۲۰۰ غروشه چیقدی، اوزمان ایچین بونسبت پک یوکسک ایدی. بو وضعیت قارشوسنده باب عالی فرانسه یه مراجعه مجبور قالدی. اونک توسط ایله ایشک ایچنه بیوک بانکلرده قاریشدی. استقراض پارس بورسهنه قبول و میرس مقاوله سی فسخ اولوندی؛ دیگر برصورت تسویه بولونارق استقراض بقیه سی تورکیه یه تسلیم ایدلدی، لکن بوتون بوسقاندال و بحر انلردن عثمانی اعتبار مالیه سی ده تمامیه زده لشمش، برباد اولمش برحالده چیقدی .

ایشته سلطان مجید دورنده عقد ایدلمش استقراضلر بو درت استقراضدن عبارتدر . ۱۸۶۱ ده سلطان مجیدک وفاتیه قاپانان بودور آژبوناژ و هوا اویونلری ایله خزینہ، سرای دوائر سائر اسرافاتک مملکتده پک زیاده ایلری کیتدیکی بر دوردر . بوتون بومقامات بر میراث یدی کبی متمادیاً بورجلانمق اعتیادینی حاصل ایتشلر، عقد ایدیلان بورجلر، فائض ورأس المانک علاوه سیله، یووارلانان بر قار طوپی کبی کیتدجه بیومش بو یوزدن مملکت (۴۰۰) میلیون فرانق قدر تخمین ایدیلان دیون غیر منظمه

داخلیه دن ماعدا آبرنج ، غیر از تأدیه (۵۰۰) میلیونن فضله بر دین خارجی آئنه گیرم شد .
میرس استقراضی مملکتک اقتصادیات و اعتبارینه ووردینی ضربه لره رغماً مقصدینی تأمین
ایده مه مش و دیون داخلیه همان ده اولدینی کی قالمشدر . فقط بو دورک اسرافات و سوء
استعمالاتی نه اولورسه اولسون اداره عزیزیه بونی فرسخ فرسخ کریده بر اقمشدر . بودور
استقراضات خارجی مرتبانه ، صداقت کوسترمک امکاتی بولمشدی . اداره عزیزیه آئیده
کوره جکمز کی اون بش سنه ظرفنده بوکاده مقدر اولامیه حق بر حاله کله جکدر .

۵ : ۱۸۶۲ استقراضی

۱۸۶۰ بحرانک آناری مملکتدن قولایجه زائل اولامامشدی . کاغد پاره قیمتک
سقوطی نقد معدنک مملکتک خارجنه قاجانی پاره صیقیتینسک کمال شدتله حس ایدلمه سی
موجب اولمش حکومت اضطرابات مالیه قارشوسنده قوائم نقدیه یی تزییده مجبور قالمشدی .
سوریه وروم ایلی عصیانلری بواسطراتی برقات دها تشدید ایتمکده ایدی . بوفنا وضعیته
چاره ساز اولق اوزره سلطان مجید دورنده تأسیس ایتمش اولان اصلاحات مالیه قومیسونی
ریاسته فؤاد پاشا کتیرلمش وصلاح حالی چاره لری آراغنه باشلامشدی . میرس استقراضک
تولید ایتدیکی بحرانک تدقیق ایچین انککتره نک کوندردیکی ایکی مالیه متخصصی کندی
دولت لریه ویردکاری راپورده ، تورکیه مالیه سنک قابل اصلاح اولدینی ، بالواسطه جاری
ویرکیلرک تورکیه ده هنوز انککشافی ایتدیکی وبناء علیه آتی ایچون وارداتی بش مثله
جیقاییله جک بر احتیاط خزینه سی مقامنده بولوندینی قناعتی اظهار ایتشلردی . دیگر طرفدن
۱۸۵۶ تاریخده مملکتده تشکل ایتمش اولان اوتومان بانک ، عثمانلی بانکه سی نامیله ، دولتک
رسمی بانکه سی حاله افراغ ایدلمک اوزره ایدی . اصلاحات مالیه قومیسوننده فرانسز
دولکسی بولنان مارکی دویلق بوبانقه نک مدیر عمومیلکینی قبول ایتمش وروابط رسمیه سی ده
بوایده موفقیت امکالنرینی آتیرمشدی . مالی وضعیتی اصلاح ایچین ایلک نظر دقته آلمانسی
لازم کلن کیفیت مملکتی قوائم نقدیه دن قورنارمقدی . قائمه قالمه ایچمه قام بونک
صلاحی ، خارجدن پاره کله سی ممکن دکادی . قائمه یی باش باشه اوده مک صورتیله پیاسه دن
جکمزده موضوع بحث اولامازدی . کاغد پاره قیمتک یوزده ۶۰ نی غائب ایتدیکی
ایچین تداولدن چکیلرک قائمه لرک یوزده ۴۰ قیمتک نقداً و یوزده ۶۰ ینک ده اسهام جدید
ایله تسویه ایدلمک صورتیله اورته دن قالدیرماسی دوشونولمشدی و بو طوغرو بر فیکردی .
بونک ایچین (۲۰۰) میلیون فرانلق بر استقراض کافی کله جکی آکلاشیلمشدی . مستقبل

عثمانی بانکەسی مؤسسەلری بو استقراضە توسطە حاضر و آمادە بولونیورلردی . بو استقراض کندیلرینە مقطوعاً یوزدە ۶۸ فیئاننە ویریلدی . فائض یوزدە ۶ آمورتیسمان یوزدە ۲ ایدی . بناءً علیہ ، فائض حقیقی نسبتی یوزدە ۱۰ ی برآز تجاوز ایدیوردی . بو استقراضە قارشیلای اولوق اوزرە توتون ، طوز ، پول و تمتع ویرکیلری کوسترلمشدی ؛ بوشرائط قارشوسنده - الكبیوک مؤسسەلر طرفندن طوتولمش اولان تحویلات - بیوک بررغیتە مظهر اولمش واستقراض تاریخمزدە امثالی کورولمەش برنسبتە، درت مثل اولارق قیامەشدر . اداره عزیزیەك بوايلىك استقراضى محانه صرف ايدلمش اولان استقراضلردن بریدر ؛ مملکت بوصورتلە قوائىم نقدیە بلاسندن قورتولمش اولیوردی .

۶ : ۱۸۶۳ استقراضی .

وضعیت مالیەك اصلاحی ایجین یالکیز قائمەك قالقماسی کافی دکلدی . مملکتی مغشوش آچمەك استیلاسنندن قورتارمق لازمدی . بوندن ماعدا دیون غیرمنتظمەك، غلطە بانکرلرینە اولان یوکسك فائضی بورجلرك دە اطفاسی اقتضا ایدیوردی . بونك ایجین ۱۸۶۳ دە عثمانی بانکەسی امتیازى قطعاً اعطا اولنوركن تکرار ۲۰۰ میلیون فرانقلق بر استقراض عقدی تحت قراره آلدی و بواکامتیازك عوض مغنویسی اولارق عثمانی بانکەسی مؤسسەلری توسط ایتدیلر . بو استقراضك شرائطی اولکیسندن دها ایجه ایدی فائض و آمورتیسمان اولکیسی کی ۶٪ و ۲٪ فقط فی اخراج اولکیسندن بر قاج یوان یوکسك اولارق ایلک (۱۵۰) میایون ایجین ۷۲٪ متباقیسی ایجین ۷۰٪ ایدی . بوکا قارشولوق اوله رق (۱) مختلف ولایات کومروکلری (۲) بروسه وادرنەك اییك عشری (۳) توتون عشری و طوز وارداتی عشری . (۴) مدلی ؛ قرەسی ، ایزمیر زیتون یاغی عشری (۵) ۱۸۶۰ و ۱۸۶۲ استقراضلری قارشیلقلری فضلەسی ، کوسترلمشدی . بو استقراض ایلە آنجوق دیون غیرمنتظمەك بر قسمی ایلە غلطە بانکرلرینك وعدەسی کلش آله جقلری اطفایدمش و بوصورتلە دیون غیرمنتظمەك منتظم و تأمینات مخصوصه یی حائر بر استقراض حاله قلیندن بانکرلر، معاملە جیلر بیوک استفادەلر تأمین ایلە مشلردر . فقط متصور اولدینی وجهلە بو استقراض حاصلاتی ایلە مملکتی مغشوش آچمەدن قورتارمق ممکن اولە مامش اصلاحانك بو قسمی حیز حصوله ایصال ایدیلە مەمشدر .

۷ : ۱۸۶۵ اغنام استقراضی .

قسماً مقصدە صرف و قسماً اسراف ایدیلن استقراضات سابقەك یکون مرتبائی

اولدجه یوکسک بر حده واصل اولمشدی . فقط مالیه مزده فیکر احتیاط موجود اولمادینی و بودجه نك بو عقد ایدیان استقراضات مرتباتنه کفایت ایده جك صورتده توزینی تأمین ایدیه مدیکی وحتی بودجه فکری مملکتده یرلشمه مدیکی ایچین هر تقسیط زماننده خزینه استقراضات خارجه مرتباتی تسویه خصوصنده فنا بر صیقتی به دوچار اولمقده، عادتاً بر کابوسه طو تولمقده ایدی . بو وضعیتده مالیه ناظری اوکته کان هر بانکره آووج آچهرق آوانس ایستمهکه ، تأمین تأدیات ایچین الک آغیر شرائطی بیله قبول ایتمکه مجبور قالیوردی .

۱۸۶۵ سنه سی ایچنده تقسیط مدنی کلدیکی زمان مالیه ینه عیناً بو وضعیتده ایدی . بو وضعیتدن چیقماق ایچون ینه بر استقراض عقدی لازم کلمشدی . باشده عثمانلی بانکه سی اولدینی حالده بعض فرانسز بانکه لرینک توسطیله یکیدن (۱۵۰) میلیون فرانلقاق بر استقراض عقد ایدلیدی . بونک ده شرائطی اولکی ایکی استقراضه غایت قریبیدی . فائض $\frac{6}{100}$ آمور نیسمان $\frac{2,54}{100}$ فی اخراج $\frac{67,5}{100}$ ایدی . بو استقراض ۲۰ سنه لك قیصه وعده لی بر استقراض ماهیتده در . بوکا قارشلق اولق اوزره آناطولی اغنام وارداتیه، ارغنی باقیر معدنی رسومی کورتلمشدی . بوندن دولای بو استقراض اغنام استقراضی نامی آئنده معروفدر . بو استقراض ایله، حکومت، مرتباتنک تسویه سی شرائطی احضار ایتمکسزین، دوشونجه سزجه عقد ایتمیکی استقراضاتک مرتباتی اوده مک ایچین یکی استقراضات عقد ایتمک کبی بر یوله آچیقندن آچیه صاپمش اولیوردی . بویول کندیسینی الک فنا بحر انلره سوق ایده جك بر طریقیدی .

۸ : ۱۸۶۵ اسهام عمومی استقراضی :

دیون غیر منظمه نك الک عاجل قسیمی ۱۸۶۳ استقراضیه اوده نمش اولمقله برابر میدان تداولده خلقک (قونسولید) نامنی ویردیکی اسهام جدیده و بونلرک یاننده تحویلات نمازه، سرکی وسائر ناملریله خزینه نك، خزینه خاصه نك وسائر دوائرک اخراج ایتمیکی بر چوق بورج سندلری موجود ایدی . بونلر غلطه بانکر لرندن عقد ایدلمش استقراضاتی تمثیل ایدن تحویلات ماهیتده اولمقله برابر قسماً اجنبی بانکلرک الیه کچمش اولدینی ایچون داخلده و خارجه تداول ایتمکده ایدی . بونلرک خصوصی بر قارشولانی یوقدی وفائضلری ده استقراضات خارجه فائضلری عکسنه اولارق استانبولده تسویه ایدلمکده ایدی . ایشته موقع اقتدارده اولان فؤاد پاشا بونلری قونسولیده ایتمک ، یعنی غیر منظم بورجلری توجید و تحکیم ایده رک منظم بر استقراض خارجی حاله قاب ایلمک آرزو ایدیوردی .

بوصورتله مملکتته پاره کلش اولاجق و بوندن عموم اقتصاد پیاسه سی مستفید اولاجقدی .
 عثمانلی بانکه سی ۱۸۶۵ ده بوباید برپروژه وجوده کتیرمشدی . اسکی تحویلات بو پروژه به
 کوره دها دون قاضلی اولان یکی تحویلاتله مبادله ایدیله جک آموزنیمان مدتی دها اوزون
 اولاجق و خزیننه نك النده بومعامله دن برآز پارا قالا جقدی . لکن حکومت بو معامله بی
 عثمانلی بانکه سی برینه لوندره بانکرلرندن برغرور ابله یایمقی ترجیح ایتمش و بوندن دولایی
 فرانسه بو استقراضه (قوت) و برمه ريك تحویلات انکلترده اخراج اولنمشدی . بالآخره
 بو استقراضه اشتراك ایدن بانکرلر آره سنده لوندرده تحدت ایدن بردعوا بو استقراض
 اطرافنده استانبولده بر چوق مبالغ صرف اولندیغنی میدان قویمشدر . بو استقراضك
 مقداری (۹۰۰) میلیون فرانك یعنی (۴۰) میلیون لیرادر جوارنده در بونك (۲۹)
 میلیون بروجه بالا تحویل دیونه حصر ایدلمش ، ۴ میلیون خزیننه یه واردات فوق العاده اولارق
 و برلمش و (۷) میلیون ده بالآخره اخراج ایدلك اوزره آلیقونلمشدی . اصدار ایدیلن بر
 قانون ابله سرکیلرك باشه باش فیثانه ، سهام جدیده نك یوز لیراسنه ۱۲۱ لیرا و تحویلات
 ممتازه نك یوز لیراسنه (۱۴۳) لیرا یکی سهام و برلك صورتيله مبادله سی قبول ایدلمشدی .
 بوصورتله بو معامله مجبوری بر قونولیداسیون شكلی آلمش اولیوردی . یکی تحویلاتك
 خائضی ٪ ۵ آموزنیمانی ٪ ۱ ایدی . ايلك دفعه اولارق بو استقراض ایچین هیچ بر
 واردات تخصیص ایدلمه مش و مرتباتك حكومتك واردات عمومیه سندن تسویه سی و توزیع
 معامله سنك عثمانلی بانکه سنه تودیمی تقرر ایتمشدی . حكومتك النده قالان تحویلات ده
 بالآخره رهن ایدلمش و اك صوك قسمی اك دوشوك دورنده یوزی (۳۰) ه صاتیلمشدی .
 و بوجبوری قونولیداسیونی توسط ایدن بانکه لر درعه ده ایتمش اولدقلری ایچون معامله هیچ
 بر صیرافی به میدان و برلكسزین جریان ایتمش و بوصورتله قیصه وعده لی دیون داخلیه اوزون
 وعده لی بر بورج حاله قلب اولونمشدر .

۹ : ۱۸۶۹ استقراضی

۱۸۶۵ دن ۱۸۶۹ تاریخته قدر دوت سنه استقراضه سر کچمشدر . لکن بو کیفیت آرتق
 ۱۸۶۵ دن ۱۸۶۹ تاریخته قدر دوت سنه استقراضه سر کچمشدر . لکن بو کیفیت آرتق
 بورجلانمادن اداره امور ایدله بیلدیکمزه ، بودجه مزك متوازن بولوندیغنه دلالت ایده من .
 موازنه مالیه هر وقتدن دها زیاده بر باد ایدی . اسکی بورجلر مرتبساتی اوده مك وعینی
 زمانده بودجه بی توزین ایتك ایچون ینه استقراض عقدندن باشقه چاره کورولموردی .
 استقراضات خارجیه نك ۱۸۶۵ تقصیطلرینی بو سنه نك استقراضیه اوده یه بیلمشك ؛ فقط

دھا ۱۸۶۶ سنه سی مایسنده اشو تقسبطه وفا ایدم جک مبالغه مالک دکلدک . بونک ایچین تقسبطک تأدیہ سی بارادۛ سنیه بش آی مدتلہ تأخیر ایدمک مجبورتی حاصل اولمشدی . حکومت بر سابق هراوکنه کان بانکره آووج آچوب الک آغیر شرائطی بیلہ قبوله آماده بولنیوردی . بوسنه ایچنده ظهوره کان آلمانیا آووستریا حربی باره پیاسه سی برقات دھا دارلاشدیرمش اولدیغدن حکومتک وضعیتی ده دھا مشکل برحاله کلشدی . عثمانلی بانکہ سنک آوانسلری اولمسه ایکنجی وعده ده دخی بورجمزی اوده به میه جکدک . بو وضعیت مقرضلرک نظرندن قاجادینی ایچین استقراض تحویلاتنک یوزی قرقه قدر دوشمشدی .

۱۸۶۶ سوکندنه وضعیت دھا مظالم برحاله کیرمشدی . حکومت باره تدارکی ایچین هرواسطویه مراجعت ایتکده ایدی . ویرکویه بارادۛ سنیه استقراض مجبوری شکلندنه ۲۰٪ نسبتنده ضم بایلمش مأمورینک بر معاشی قطع اولنمشدی . بودجه آجیقدی . پیاسه به یکیدن یوز میلیون دیون غیرمنظمه تحویلاتی دولمشدی . بوصیره ده فضله اولارق کرید عصیانیه باش کوسترمش وحکومتی ایکی سنه اشغال ایدمک بیوک بر مصرف قایسی آچمشدی . بالقانلرک حالی ده کوز اوکنده طومق واکا کوره مسلح بولونمق اقتضا ایدیوردی . ۱۸۶۷ تقسیطلرینی خدیویت فرماننک اولادیتہ قلبی اوزرینه ۹ میلیون ۱۷ میلیون فرانکه چیقاریلان مصر ویرکیسی فضله سی قارشولاق کوسترملک صورتیلہ ، الدم ایدیلان آوانسلر سایه سنده ، تأمین ایتشدک . ۱۸۶۸ سنه سی تقاسطی ده عینی صورتیلہ الدم ایدیلان آوانسلرله قاباتیلمشدی . دیگر طرفدن بو دور عالی وفواد باشالرک مشترک قایینه سنک اصلاحات دوره سنه تصادف ایدمک . ولایات ، شورای دولت ، محکمۛ تمیز ، غلطه سرای تشکیلاتی سلطانہ عزیزک مدبدب آوروپا سیاحتی هب بودوره ایچنده واقع اولمشدر . بونک ایچین ۱۸۶۹ ده یوک بر استقراض عقدیلہ هم استقراضات تقاسیطنی تأمین ایتمک هم ده بومصارف داخلیه بی قاباق لازم کیوردی . استقراضات خارجیه تحویلاتمزک دوشوکلکنه رغماً او دورده سه کولاسیون خرسی ، بویوک کارلر مقابلنده تورکیه به باره ویره بیله جک بر طاقم مالیه جیلرک تورمه سنه سبیت ویرمشدی . ناپولیونک زوجہ سی ایمپراطورینجه اوزہ نینک سویش قناننک کشادینه کیدمکن سلطان عزیزه اعادۛ زیارت ایتمه سی و بوراده مظهر اولدینی مدبدب و محشم حسن قبول ده فرانسه ده انظار دقتی بزم اوزریمزه جاب ایتمشدی . برچوق مالیه جیلر استقراض صورتیلہ بزه باره تکلیف ایدیورلردی . عثمانلی بانکہ سی معامله دن اجتناب ایدیوردی . بونکله برابر بوبانقه به رقیب اولان وئملککنده برلشمک ایسته یین دیگر ضرور بلر تشکل ایتمشدی .

ایشته بوسایده ۱۸۶۹ ده ، عثمانی اعتبار عمومی بانقه سی ، نامیه مملکتده شعبه آجان سوسیته ژنه رالدن ابتدا خزینه تحویلاتی مقابنده (۱۲۵) میلیون فرانلق قیصه وعدلی براستقراض عقد ایتمک . وعدنهک قیصه لند رعمآ فی اخراج $\frac{75}{100}$ فائض $\frac{6}{100}$ ایدی استقراض بعضی ولایتلرک اعشار و اغنام وارداتیله قارشیلتمشدی . لکن بوباره کفایت ایتمه دیکندن سنه صوکنده (قوتووا-رهمقوت دوپاری) نامنه حرکت ایدینار Pinard ایله استانبولده (۵۵۵,۰۰۰,۰۰۰) فرانلق براستقراض عقد مقاوله سی عقد ایدلدی . بونک فی اخراجی ۵۴ فائض $\frac{6}{100}$ آمورتیسمانی $\frac{1}{100}$ ایدی . بوفیاته ترک ایدیان تحویلاتک برقمی بیاسیه یوزی (۶۱) چیقارلمشدی . بوکاده بر چوق ولایتلرک اعشاریه و اغنام وارداتک فضلہ سی قارشواق کوسترلمشدی . اسهام عمومیه دن المزدہ قالان تحویلاتک برقمی بواسقراضک ایلمک درت سنهک مرتبانه قارشواق اتخاذا اولنمشدی .

۱۸۷۰ حربندن بر قاچ آی اول عقد ایدیان بواسقراض ایله اولکی آوانسلر ، یکی تقسیطلر ، عاجل بورجلر اودنه بیلمش دولت بوسایده تعهدانه صداقت کوستریملمشدی لکن بواسقراضک برقمسمنده بانقهک حق خیاری اولدینی ایچین بحران بوقسمک اخراجنه مانع اولمش ایرتسی سنه حکومت یکیدن تقاسیط خصوصنده بویوک مشکلات و تهلکه لره معروض قالمشدر .

۱۰ : ۱۸۷۰ روم ایلی شمندوفرلری استقراضی .

روم ایلی شمندوفرلرینک انشاسی ۱۸۶۹ تاریخنده داود باشاتک عقدی ایتدیکی بر مقاوله ایله (بارون هیرش Hirsch) نامنده بر مالیه جی به ویرلمشدی . ایکی بیک کیلومتره طوانده اولاجق اولان بو شمندوفرلرک انشاسنه مصروف سرمایه ایچون حکومت کیلومتره باشنه یکرمی ایکی بیک فرائق باشنه تأمین اتمشدی . خطک هر کیلومتره سی ۲۰۰ بیک فرائغه یاییله جغه کوره بوتأمینات $\frac{11}{100}$ فائضه تقابل ایتمکده ایدی . بونک اون درت بیک فرائغی ، دوغریدن دوغری به حکومت تسویه ایده جک متباقی سکر بیک فرائغی ده هیرش ، انشآت متعهدلکندن صوکره ایشلتمه متعدی صفیله ، خطک بدل استیجاری اوله رق تسویه ایلیه جکدی . بوایشلتمه مقاوله سی بالاخره فسخ ایدلیدکندن بوتون مبلغک تأدییه سی حکومت ترتب اتمشدی . ایشته شمندوفرلرک انشاسی ایچون بو یکرمی ایکی بیک فرائغی قایدالیزه ایتک یعنی بونی قارشیلق کوسترمدک بر سرمایه استقراض ایتک لازم کیوردی . هیرش انشآت و ایشلتمه متعهدلکندن صوکره بومعامله مالیه ده توسط

ایتمش، حکومت نامہ اشبو کیلومترہ تأمیناتی قارشیق کو سترہ رک جیہ۔ اردینی یدی یوز
 طقسان ایکی میلیون فراتلق تحویلاتی (۳۰۰ ری ۴۰۰ فرانلق ۱,۹۸۰,۰۰۰ تحویل)
 یوزی ۳۲,۱۲۵ فرانقہ، یعنی درتوز فراتلق بر تحویلی یوز یکرمی سکیز یحق فراتق
 مقابلندہ، مقطوعاً حکومتدن صانون آلمشدی۔ بواسطراضدہ هیرش موفقیت ایچون کوچوک
 تصرف اربابی جلب ایدہ جک بر طریق آرامش واصل مالیه جیلکی بوندہ کو سترہ مشدر۔
 دولہ جیقاردینی تحویلات ۳٪ فاضلی ایدی فقط هراوچ آیدہ بر قرعہ کشیدہ سیلہ اطفاف
 ایدیلہ جک نومرولرک بعضیلرینہ آلتیوز بیک فرانقہ قدر کیدن بوبوک اکرامیلر ترتیب
 ایتمشدی۔ بوندن دولایی بو استقراض اجنبی پیاسہ لرنده Lot Ture و بزده (اکرامیلر
 تحویلات) نامیلہ معروفدر۔ بارون هیرش حکومتدن ۱۲۸,۵ فرانقہ الدہ ابتدکی تحویلاتی
 یالاخرہ ۱۵۰ فرانقہ، باشندہ سوسیہ تہ ژنہ رال بولان بر بائقہ غروینہ دورایتمش، مقطوعاً
 آلدینی فرقدن ماعدایاقہ تمتعانتک ۳۰٪ ینک کندیسنه عاندیتی شرط قیلنمشدی۔ عثمانلی
 بائقہ سی بومعاملہ مالیه اشتراکدن اجتناب ایتمش آنحق حکومتک طلبیلہ اخراجاتہ توسط
 ایتمشدر۔ بوتحویلایاتہ پارس ولوندرہ بورسہ لری (قوت) ویرمہ دیک ایچون برنجی قسمی
 (۷۵۰ بیک تحویل) ۱۸۷۰ دہ ۱۸۰ فرانقہ متبایسی دہ ۱۸۷۲ دہ ۱۷۰ فرانقہ و پانہ، برلین
 استانبولی پیاسہ لرلہ سائر بوتون اوروپا پیاسہ لرنده موقع تداولہ جیقارلمش و اطرافندہ
 یابیلاں بوبوک پروپاغاندا لرہ رغماً عدم موفقیتہ اوغرامسنہ رمق قالمشدی۔ ۳۰۰ تحویل
 ایچون حکومتک حساسہ کچن ۱۲۸,۵ فرانقہ ایلہ پیاسہ یہ فی اخراج اولان ۱۷۰ - ۱۸۰
 فراتق آرہ سندہ کی مدھش فرق بواسطراض اوزرنده اوینانان بوبوک احتسکاری کو سترہ مکہ
 کفایت ایدر۔ تاریخ مالیمزک بو حجتہ لری چوق قراکلی و محتاج تنویردر۔ سوء استعمال،
 جهالت و حماقتک بو درجہ سی تاریخ مالیدہ هیچ بر استقراض مزده کورولمہ مشدر۔
 حکومت یالکیز بواسطراض ایتمشہ دکل اوندن صوکرہ شمنندوفر انشاسندہ دہ هیرشک
 انواع دسایسنہ معروض قالمش و خطک ایکی بیک کیلو مترہ دن عبارت اولان اک مشکل
 الانشا قسملری حذف ایدیلہ رک، وکیلومترہ بدلات وسطیہ سندن هیچ برنزیل یابیلمیہ رق،
 شبکہ ۱۲۷۴ کیلو مترہ یہ ارجاع ایدلمش فی برچوق خطا لرلہ نقصان لرلہ معلول اولان بر
 خط وجودہ گلشدر۔ حکومت بو یوزدن ایکی کرہ حکمہ کیمکہ مجبور قالمش آنحق
 ۱۸۹۰ تاریخ لرنده یاقہ سی عثمانلی امپراطور لغت کندیسیلہ معاملات مالیه کیریشدیکی
 مالیه جیلردن شہر اک دسامی اولان هیرشک آندن قورنارمہ مشدر۔

۱۱: ۱۸۷۱ استقراضی

پنارواونی اوج آئی فاصله ایله تعقیب ایدن هیرش استقراضی دها تصفیہ اولونمادن فرانسهز آلمان حربی باطلامش استانبول پیاسه سی بوندن پک زیاده متاثر اولمشدر . اورتهدن متداول پاره درحال چکیلدیکی ایچون ، دولتک ، برعتاد ، استقراضات خارجیه مرتبائی تسویه ایچون محلی بانقه لردن آوانس آلمسی کوچلشمشدی . زمین وزمان منتظم بر استقراض عقدینه ده مساعد دکلدی . ۱۸۷۱ سنه سی ایلك تقاسیطی آنجق لوندره بانقه لردن $\% ۱۵$ دن دون اولمایان بر فائضه عقد ایدیلن موقت بر آوانس سایه سنده اوده نه بیلیمشد . متباقی تقاسیط ایچون مضطر بر وضعیه دوشن حکومت فرانسه - المانیا حربی و نتیجه سنده ، فرانقفورت معاهده سنک عقدندن صوکره ، ینه منتظم بر استقراض امکانلرینی آرامش وبو استقراض ده ۱۸۵۴ وقسماً ۱۸۵۵ استقراض لرنده اولدینی کی مصر ویرکیسی ایله قارشولانمشدر . معلوم اولدینی وجهله ۱۸۶۷ ده مصر ویرکیسی ، فرمانک اولادیت حاله قابیله ، تزید ایدلمشیدی . یکی استقراضه قارشیاق کوستریلن بوفضله ایدی . مصر ، انکلتره نك نفوذ سیاسی آئنده بولندینی ایچون بو کیفیت طبعیله انکلزبانکرلرینه امنیت بخش ایلمکده ایدی . بوندن دولای الک مهم اعضاسی انکلز اولان بر سندیقه بو استقراضه توسط ایتمش ویوزده ۷۳ فی اخراج $\% ۶$ فائض $\% ۱$ آمورتیسماله مجموعاً ۵,۷۰۰,۰۰۰ استرلین لیرالق یعنی ۱۴۲ میلیون فرانقلق تجویلات لوندره واستانبول پیاسه لرنده موقع تداوله اخراج ایدلمشد . بوبابده صادر اولان فرمان وخریوک بوفضله بی انکلتره بانقه سنه تسویه ایده جکنه دائر اولان مقاوله مخصوصه سی ، ۱۸۵۴ استقراضنده اولدینی کی ، ینه انکلز بانقه سنه تودیع اولونمشدی .

بو استقراض وضعیتی آنجق موانع قورتارمش اولیوردی . آرتق حکومنک بوتون وارداتی استقراضات خارجیه وموقت آوانسلره تخصیص ایدلمش کی ایدی مرتبائی تأدیه وعینی زمانده مصارفی تسویه ایچون یکی استقراضات عقدندن بشقه چاره قالماشدی .

ایمپراطورلق مالیه سنک افلاسی آرتق برزمان مسئله سی ایدی . لیکن بوکا واصل اولمازدن اول مملکت مالیه سی صنعی بر فعالیت حیاتیه دوره سی دها کچیرمشد . ۱۸۷۲-۱۸۷۴

دوره سیدر . برطرفدن حساب کتاب قابقوسی بیلیمین برمالیه نك ، دیگرطرفدن کار اختراصیله هرطرفدن اوشوشن ، دولتی انواع مواعید ایله آلداتان ، مالیه جیلرک غیرتی سایه سنده ، مملکت براییک سنه ده ، احتضار مالی حاله تقدم ایدن فعالیتلر بدوریشایه جقدرد .

۱۲ : ۱۸۷۲ خىزىنە تەرتىپى :

۸ — لورد پالمېرستون ك تارىخ وفاتى اولان ۱۸۶۵ دن سو كره استانبولده انكلىز نفوذى كىتىدكچە آزالغە باشلامش ، سرمايه مناسباتىدە ، استقراضاتىدە ، شەندوفىرلارداك مەھم موقە ، فرانسىز نفوذ سىياسىتىدە تەبائىي مەلىكەت مالىيە جىلرى ، بانكىرلىرى وايش آدملىرىنىڭ ئالە كچەشمىدى . بونلر بالخاصە دولت استقراضلارنىدە دها حاكم بروضىت آلمىشلىرىدى . ۱۸۷۰ خرىستە فرانسىيەنىڭ وضعىت مالىيەسى صارىيلانچە اساساً قىمما آوستىريا سرمايه سەنە استناد ايتىش اولان ھىرش امتىيازىلە كوزلىرى آچىلان آوستىريا مالىيە جىلرى وبانكىرلىرىدە تور كىيادە كى ايشلاردن كىندىلرىنى بىر حصە قايىق امانى تەقىب ايتىمىشلىرىدى . بودور ، ويانە پىياسەنىڭ كىزىيادە سە كولا سىونە دالدىنى بردور اولدىنى ايجون استانبولە قوشوشان ھەر مىلەتن مالىيە جىلر قافلى سەنە بونلردە التحاق ايتىمىش ، بوغايە ايلە استانبولە ۱۸۷۱ دە ايكى بانقە تاسىس ايلە مىشلىرىدى . بونلردن بىرىنىڭ آدى آوستىريا عثمانى دىكىرىنىڭ آوستىيا تورك بانقەسى ايدى . بوبانقە لرك اكيوك مقصدى خىزىنە مالىيە ايلە مناسبتە بولمىقىدى . كارلى ايشلر اصل بورادە ايدى . ايشتە بونك ايجون ۱۸۷۲ خىزىنە تەحولاتىدە ك مەھم موقە بونلرك ئالە كچەشمىدى .

۱۸۷۲ سەنە مىدە حكومت استقراض مىرتىباتىنىڭ ايلك تەقسىملىرىنى بىرمەتادىنە موقت آوانسلىرلە تامين ايتىمىشلىرى . بونلرك بىرىنى آوستىريا عثمانى بانقەسى دىكىرىنى دە بانق عثمانى وىرمىشلىرى بوقىصە آوانسلىرى تەككىم وتوحىد ايتىك واوكىدە كى دىكىر تەقسىملىرى دە قارشىلاقم لازىمى . موقە صدارتى اشغال ايدىن محمودنىڭ پاشا ، توتون انحصارى مقابلىدە بىر استقراض پروژەسى وجودە كىتىرمش فقط بو پروژە عقىم قالمىشلىرى . بونك اوزرىنە قىصە وعدەلى خىزىنە تەحويلاتى چىقارمىق بىدە زمان مناسبتە بونلرى اوزون وعدەلى بىر استقراضە قلب ايتىك طرىقى ترجىح ايدىلمىشلىرى . مالىيە جىلر حكومتە بو بولەدە توصىيەدە بولمىشلىرى بو ايشى عثمانى اعتبار عمومى بانقەسىلە آوستىريا عثمانى بانقەسى درەھمە ايتىمىشلىرى . استقراض ايدىلن سرمايه ۲۷۸.۱۵۵.۰۰۰ فرانكىدى فائىز يوزدە ۹ ايدى ؛ تەحويلات ، آ ، ب ، ث تەرتىپلىرىنىە آيرىلمىشلىرى . بىرىنى تەرتىپك وعدەسى ۱۸۷۶ ، ايكىنچىنىڭ ۱۸۷۷ ، اوچىنچىنىڭ ۱۸۷۸ دە كەچكىدى . بىش سەنە ايجون عقد ايدىلش اولان بو استقراضىدە مقررلارە بون تەحويلاتى ۱۸۶۵ دە اولدىنى اوزون وعدەلى اسهام عمومىيە تەحويلاتى ايلە مبادىلە ايتىك حق وىرىلمش بونك شىرايطى دە پىشىنسا تەعين ايدىلمىشلىرى ؛ مقررلار بونى ترجىح ايتىدكلىرى تەقدىردە خىزىنە تەحويلاتىنىڭ ۵۵ فرانقە مقابل ۱۰۰ فرانلق اسهام عمومىيە وىرىلە كچكىدى مقررلارە

حق خیال لرخی استعمال ایچون قیصه وعده لر ویرلمش واستقراضك قارشیلانی اولوق اوزره اورنه ، طونه ، سالانیک ولایتاری وارداتی وانا طولی اغامی قارشیاق کوسترلمشدی . یوقیصه وعده لی خزینه تحویلاتی باش باشه یاقین یعنی بوزی ۹۸.۵ فیاتنه بورسه لر عرض ایدلمش . انکلیز ۱۸۵۸ و ۱۸۶۲ استقراضاتی حاملاری ، بو استقراضلرک قارشیلقلرینک وعده سنده باقیه تودیع ایدلمه مسندن دولایی پروتستو ایتدکلرندن لوندره پیاسه سی بوکا (قوت) ویرمه مشدی بوندن دولایی ووبابده تأمینات ویرلمدن بو استقراض لوندره بورسه سنه قبول ایتدیریه مه مشدر . ویریلن تأمینات قارشیلقلارک ، تقسیطه تقدم ایدن بش آی ظرفنده ، باقیه تودیعی وکیفیتک لوندرده بولونان حاملار قونترول قومیه سنه ابلاغی ایدی ؛ عکس تقدیرده بو قومیه ، مقرضارک ایسته دکلری کبی استانبولده تشکل ایدمک و بالفعال قونترول اجرا ایله جه جکدی . بوصورتله بالا خره تشکل ایدمک اولان دیون عمومی اداره سنه مشابه بر مؤسسه تشکیل فکری رشیم حالنده اوله رق اورتیه آیلیمش اولیوردی .

۱۳ : ۱۸۷۳ ایکنجی ترتیب اسهام عمومی استقراضی :

بو استقراض بوندن اول بحث ایتدیکمز قیصه وعده لی استقراضك برتحویلندن عبارتدر . ۱۸۷۲ سنه سنده غلطه بورسه سی امثالسز برحرکت وفعالیت ایچنده ایدی . مملکتده متأسس آلتی بویوک باقیه پیاسه آیلیمش اولان دولت ، تراموای ، تونل ، شمندوفر باقیه اسهام و تحویلاتی و امثالی قیمتلر اوزرنده حرارتلی حرکترلره قایلیمش لردی . دولته هر طرفدن پاره تشکیف اولیوردی ، سبه کولاسیون حماسی هر کسی استیلا ایتمشدی ؛ غلطه بورسه سی هر کون وعده لی ویشین بر چوق مامالاته صحنه اولیوردی . بو ، بحرانلره علی الاکثر تقدم ایدن فعالیت دوره لرندن بریدر . بوتون قیمتلر یوکسه لیوردی . ایشته حکومت بو ترفع آنسندن استفاده ایدمک مالیه جیلرک تشویقله ۱۸۷۲ تحویلاتنک کندیسنی بکله یین یقین و قورقوج وعده سنندن قورتولوق ایسته مش و ۱۸۶۵ ده اولدینی کبی بونلرک قونسولیداسیونی برقانون ایله تحت قراره آلمشدی . یوقاریده کورلدیکی کبی ۵۵ فرانقلق قیصه وعده لی تحویلاته مقابل ۱۰۰ فرانقلق ایکنجی ترتیب اسهام عمومی ویریه جکی قانوناً تثبیت ایدلمش و فقط بونک قبولی مقرضلرک اختیارنه راقیلیمشدی . چیقاریلان بویکی تحویلاتک فاضی ۹٪ مقصداری ۲۲،۲۵۲،۴۰۰ لیرا ایدی ؛ فی اخر اجماعی ۹۸،۵ ایدی . ۱۸۷۵ ده دولت بورجی اوده یه ییه جک حال زمان قیصه وعده لی استقراضاتک آنجق بر ثانی قونسولیده ایدلمش بولویوردی ایکی

ثانی هنوز آئندہ ایدی کہ نک ۱۸۷۴ء اوچنچی بر ترتیب قلب ایدلایکفی بر آزدن کورده جکیز .

۱۴ : ۱۸۷۳ استقراضی .

بانقہ لر بانکر لر استانبولی استیلایدن متادیا استانبولہ اوروپا آرسندہ مکیک طوقیان ایش آدملی ، منحصر آدوات مالیه سندن بویوک و افسانہ وی کارلر تأمین ایدیورلردی . بونک ایچون اودہ دیکی بو کارلر آئندہ خزینہ نک باینک بو کولدیکی ، خلکک آصرفاتی ایله اویایان بو مالیه جیلر ، کورمک ایستہ میورلر ویا بو کیفیت ایشلرینہ کلیوردی . متادیا یکی شرکتلر اشکل ایدیوروسائط نافعه ، شمدوفرلر وسائرہ امتیازلری اعطا ایچون دولته هر طرفدن تکلیفلر یاغیوردی . بو جملہ دن اولق اوزره حکومتلہ پارسک قرہ دی ژمنہ مال و قرہ دی موبیلیہ بانقہ لری آرسندہ ۴,۵۰۰ ۶۴۹,۴ فرانلق بر استقراض مقاولہ سی داها عقد ایدلمشدی . بو استقراضک ہری بشریوز فرانلق تحویلاتدن مرکیدی . و بو بابدہ بانقہ لرہ مقطوعاً ۲۷۰ فرانقہ ترک ایدلمش ۲۹۷,۵۰ فرانقہ اخراج اولومشدی . قاض ۹٪ امور تیسمان ۱٪ ایدی . بوکادہ طونہ ، آقرہ ولایتلری اعشاری تونون افضلہ سی اناطولی اغنامی قارشیاق کوسترلمشدی . حکومت نقصانی دیگر سربست واردات ایله اتمام ایلمکی تعہد ایدیوردی . استانبول ، پارس ، لوندرہ پیاسہ لرنده اخراج ایدیان بو تحویلات آنجق پارسدن برآز رغبت کورمش دیگر پیاسہ لردہ پک صوغوق قارشیلانمشدی . قونسور سیوم تحویلاتک ۴۲٪ سنی قطعاً و ۵۸٪ نی حق خیارہ تعلیقاً صلتین آلمشدی . سندیقہ کندی آلدینی قسمی بیلہ صانہ ماش بالآخرہ حکومتلہ اکلا شہرق تصفیہ یہ مجبور قالمشدر . حکومتک آئندہ قالان ۵۸٪ بالآخرہ قونتوار دہ سقونت دوپاری بانقہ سنہ ۴۰ [میلیون فرانقہ رهن ایدلمش اولوب وعدہ سندن بورجی اودہ مہ نیجہ بانقہ ظرفدن پک کپازہ بر فیثانہ صایلمش و دولت بانقہ عاہنہ دعوی آچمہ مجبور اولمشدی . بو دعوی ایله اعتبار مالی برقات دہا صار صایلمش و بو استقراضک الک صوک قسمی ۱۸۷۵ء دہ مقطوعاً عثمانی بانقہ سنہ دور ایدلمشدر .

۱۸۷۳ استقراضک بو عاقبتی زمامدارلر من طرانندن بکلہ نیامہ یں بر عاقبتی چونکہ بو استقراضہ هر طرفدن طالبلر چیقہ مشدی . بو استقراضہ کی عدم موفقیت و بر آی صوکرہ ویانہ پیاسہ سندن پاطلایان مشہور ۱۸۷۴ ویانہ بحرانی بوتون اوروپا پیاسہ لرینی

مشکل بروضه‌یه القا ایتدیکندن هر طرفده اسقونطو یوکسلمش ، پاره چکیلمش ، بتون قیم منقوله‌نک فیائی دوش-مش و کرک مالیه‌نک کرک عموم پیاسه‌نک اضطرابی حدالغایه‌یی بولمشدی .

۱۵ : ۱۸۷۴ اورمنجی ترتیب اسهام عمومی استقراضی .

۱۸۷۴ سنه-نه کیردیکمز زمان مالیه ینه اک فنا شرائط داخلنده بولئوردی . ۱۸۷۳ استقراضی بر آز اول سسویله‌دیکمز کبی موفقیت تأمین ایدمه‌دیکی ایچون خزینه‌نک آلی بو کرده ایدی ؛ بحرانک شدتندن دولایی پاره تدارکی مستحیل ایدی . ونقاسیطه جواب ویریه‌میوردی . قیصه وعدلی آوانس‌لر عقیده‌ده امکان یوقدی . بانقه‌لر بحراندن متأثر اولدقلرندن آتش بهاسنه اولسون اسکیمی کبی دولته جواب ویرمک اقتدارینی کندیلرنده کوره‌میورلردی . ۱۸۷۲ خزینه بونولرینک قونسولیده ایدیلنه ین ایلک قسم‌نک وعده‌سی گلش ، تأدیه ایدلمدیکی ایچون پروتستویه اوغرامشدی . اکر امیه‌لی استقراض تقسیطلری‌ده اودنه‌مه‌مشدی . پارس-ده عثمانلی بانقه‌سنده کی دولت مودوعاتی اوزرینه حجزلر یاغیوردی . حکومت محلی بانقه‌لردن بیک مشکلات ایل ۷۲ میلیون فرانک تأمین ایتمش ، بو پاره اک عاجل بورجلره بیله کفایت ایتمه‌دیکندن مالیه ناظری صادق پاشا پاره تدارکی ایچین فرانسه‌یه سیاحته مجبور قالمشدی . مالیه ناظری بوراده عثمانلی بانقه‌سنک باشده اولدینی بر هیئتله آکلاش‌رق ابتدا بر میلیون آلتیوز بیک لیرالق موقت بر آوانس تأمیننه موفق اولمش وبلاآخره ینه عینی ضروب ایل بر ملیار فرانلق بر استقراض مقارله‌سی امضا ایدلمشدی . بو استقراض مقاوله‌سی عثمانلی بانقه‌سنک امتیازینک تجدیدی وعدیه مترافق اولمش وفی الحقیقه متعاقباً ، ۱۸۷۵ فرمانیه ، امتیازتوسیعاً تمید ایدلمشدر . عثمانلی بانقه‌سی ، قرق میلیون انکلیز لیرالق اولان بو استقراضک اون بش میلیون مقطوعاً آلمش ، یدی میلیونلر تحویلات عثمانلی بانقه‌سنک امتیازنامه‌سی موجبجه آچه جنی آوانسه قارشیلق اوله‌رق بانقه‌یه ویرلمش ومتباقیسی‌ده ۱۸۷۵ سنه‌سی ایچنده تدریجاً صانیلمشدر . بالنتیجه بو استقراض ینه قیصه وعدلی استقراضاتک اطفاسنه حصر ایدلمش اویوردی . بر طرفدن استقراض حاصلاتک متأخر فائض-لرک تسویه‌سنه حصر ایدیلجه کی وعدی دیگر طرفدن عثمانلی بانقه-سنک پارس ولوندره پیاسه‌لرنده قوتلی مداخله‌سی وبانقه‌نک امتیازنامه‌سنه قونیان هیچ بردوات بانقه‌سنده بولونمیه‌جق قدر واسع شرائط

مراقبہ استقراضك بوياسه لوده واستانبولده موفقيت قزاقماسنه . بيت ويرمش ، استقراض ،
اك برباد شرائط ماليه برغماً بر قاج قات اور تولمشدر . ۱۸۷۳ موفقيتسزلكنى متعاقب
بو استقراض موفيقى ماليه مزه بر آز اميد ويرر كى اولمشدر .
ايشته دولتك ابتدا تأجيل وبعد تعطيل تأديت تاريخى اولان ۱۸۷۵-۱۸۷۶ سنه لرينه
تقدم ايدن استقراضات بونلردن عبارتدر . شيمدى بوا-تقراضات متواليهك توليد ايتديكى
وضيحت ماليه يي ايضاح وتأجيل تعطيل تأديتكم اسبابى تحرى ايلك اقتضا ايدر .

۳

۱۸۷۵ ده دولتك رضىت ماليه سى رضىت تأديت

۱۸۵۴ تاريخنده كساد ايديلن استقراضات خارجيه دوره-سنه عثمانى ايمپراطورلنك
ناصل ميراث يديجه-سنه بر نهالكه آتيلديغى واستقراضاتك نه كى شرائط تحتنده توالى
ايتديكى كورد كدن صوكره شيمدى ده وضعى خطوط عموميه سيله اجماله چاليشمق فائده دن
خالى دكلدر .

ايمپراطورلنك ماهيت ونتائجى احتمال كه هيچ دوشونمكسز ين ، ايچنه دالدينى بو استقراضات
بادر-سنگ عموميتله تاريخ ماليد امثالى نادر كورولن بر جهات ، قابليتسزلك ، اسراف
وبرجوق سوء استعماللر ايله اداره ايديلديكنده هيچ شبهه يوقدر .

بر كره استقراضاتك حرب احتياجى كى ضرورى مصارفه وياخود امور نافعيه
مصروف اولان بر قاجندن ماعداسى هپ مصارف عادييه قبايق ، استقراضات سابقهك
فائض ورأس الماللر يي تأديه ايچون عقد ايدلمشدى .

فى الحقيقه قريم حربنك يارالرينى صارمق ايچون مصروف اولان ۱۸۵۴ - ۱۸۵۵ -
۱۸۵۸ استقراضلر يله بو دورك استقراضلردن امور نافعيه صرف ايديلن يكانه (۱۸۷۰)
استقراضندن صرف نظر ايديلهك اولورسه ۱۸۶۰ ، ۱۸۶۲ ، ۱۸۶۳ ، ۱۸۶۵ استقراضلر
كاغد بارهك وديون داخله غير منتظمهك اطفا سنه وقسماده مصارف عادييهك قابليت-سز
صرف ايدلمشدر . كاغد بارهك بويوك بر قسمك غير منتظم ديون داخلهك همان كافه سنگ ،
مصارف داخله ، سراى مصرفلر ، سراى انشاآت كى ايشلره مصروف اولديغى
نظر اعتباره آله حق اولورسه ، بوصول درت استقراضك ، قسم كليسى اعتباريله ، مصارف عادييه
قبايق ايچون بايلمش استقراضات انواعدن اولديغى تبيين ايدر . (۱۸۶۹) استقراضى قسماً

کرید اختلالنک باصدیر یلماسنه قسماده اوردونک تنسیقنه صرف ایدلمشدر. فقط ۱۸۷۱ دن صو کرا عقد ایدیلان استقرارلرک کافه سنک ، همان ده بلااستثنا ، نتیجه سی دوشونولمکسزین و قابلیت تأدیسی شرائطی تأمین ایدلمکسزین یاییلمش اولان استقراضات سابقه نک فائض ورأس المالیرینی ثوده مک و بودجه آچیلرینی قابلمغه صرف ایدلدیکی قطعیتله سویله نه ییلیر . کندی مصارف عادیسی بیه تسویه دن عاجز اولان بودجه لره کچمش سنه لک اسرافات و دیوناتی و بونلرک فائضلرینی ثوده مک مجبوریتک تحمیلی خیر ایله نتیجه لنه جک برایش دکلدی .

استقراضات یالکمز شایان تجویز اوایان مقصدلرایچون عقد ایدلمکله قالماش عین زمانده یک فنا شرائط داخلنده عقد ایدلمشدر. بونلرک قسم کلیسی صوک درجه دون برقی اخراج ایله پیاسه به چیقارلمش و خزینه بعض کره آلدینی یارده نک ایکی مثلی ، وحق دهافضله سی ، بورجلانمشدر . دووه له Du velay اقتباس ایدیلان آئیده کی جدول بوباید بر فکر ویرمه کافیدر . [آلت صحیفه ده کی جدول مراجعت]

بو جدولدن اکلانشیلاجنی وجهله دولت بورجلانیدینی ۵ میایار فرانق یعنی ۲۳۰ میلیون لیرایه مقابل آله آنجق ۳ میایار ، فرانق یعنی ۱۳۰ میلیون لیرا ، پارا آلمشدر . بورجهزک مقدارینه بو تاریخده آریجه ۴۰۰ میلیون فرانق قدر اولان دیون غیرمنتظمه داخلیه بی ده علاوه اتمک اقتضا ایدر. لاکن ألمزه کچدیکنی قبول ایتدی کمز ۳ میایار فرانق ده حقیقه آله ایتدی کمز مبلغ دکلدی . استقراضات مع مصارف چوق کره ۶-۷ نسبتنده وحق بضاً داهای فضله مقدارده محکمرانه قومیسونلر مقابلنده عقد ایدلدیکندن بوکا مقابل لاقول ۲۰۰ میلیون فرانق دها تنزیل ایدلمک ایجاب ایدر. بوندن باشقه برچوق استقرارلریمز بر قسمی قطعياً و مقطوع فیثات ایله ، بر قسمی ده بانکرلره حق خیار ویرلمک صورتیله - یعنی توسط ایدن بانکر سربست ، دولت باغلی اولق شرطیله - عقد ایدلمش اولماسندن دولاییه بر چوق ضرر لر حاصل اولمشدر . مدت خیار ظرفنده اعتبار مزک تدیسی ویا بانکرلرک وضعیتدن استفاده ایله عن قصد مستغنی داورانماسی یوزندن چوق کره شرائطک ویافیتاتک علیمزه تبدیلی لازم کلشدر . بعضاده دولتک آئنده قالان تحویلاتک شوکا بوکا رهن ایدلدیکی ووقتنده تأدییه دین ایدیله میهرک یوزی ۲۵ ، ۳۰ کی کپازه فیثاتلره صائیلدینی وانع اولمشدر . بوتون بوضر لر حساب ایدیله جک اولورسه دولتک بورجلانیدینی مبلغک صافی اوله رق حتی یاریسی بیه آله آلامدیفنه حکم اولونق لازم کلیر .

فائض و آمورتیسمان مقداری فرائق	الده ایدیان پاره فرائق	فی اخراج ٪	سرمایه مسا فرائق	استقراضات
۵,۲۴۹,۶۱۲	۶۰۰۰۰۰۰	۸۰	۷۵۰۰۰۰۰	۱۸۵۴ استقراضی
۶۲۰۲۰۰۰	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۰۰	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۸۵۵
۸۷۴۹۷۵۰	۹۵۰۰۰۰۰۰	۷۶	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۸۵۸
۳۴۶۸۸۱۵	۳۱۸۳۱۵۶۲	۶۲,۵	۵۰۹۳۰۰۰۰	۱۸۶۰
۱۵۹۹۹۵۵۰	۱۳۶۰۰۰۰۰۰	۶۸	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۶۲
۱۶۰۲۳۱۲۵	۱۴۲۰۰۰۰۰۰	۷۲-۶۸	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۶۳
۱۲۶۴۹۶۲۵	۹۹۰۰۰۰۰۰۰	۶۶	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۶۵
۴۴۵۴۵۴۵۰	۴۵۴۵۴۵۵۰۰	۵۰	۹۰۹۰۹۱۰۰۰	۱۸۶۵
۳۸۸۹۲۷۵۰	۳۸۸۸۸۵۵۰۰	۶۱	۵۵۵۵۵۵۵۰۰	۱۸۶۹
۲۷۹۶۵۷۰۰	۲۵۴۴۳۰۰۰۰	۳۲,۱۲۵	۷۹۲۰۰۰۰۰۰	۱۸۷۰
۹۹۷۴۸۰۰	۱۰۴۰۲۵۰۰۰	۷۳	۱۴۲۵۰۰۰۰۰	۱۸۷۱
۲۵۰۳۳۹۵۰	۲۷۳۹۷۲۶۷۵	۹۸,۵	۲۷۸۱۵۵۰۰۰	۱۸۷۲
۳۴۳۱۳۳۵۵	۴۱۳۱۹۴۴۷۷	۵۹,۵	۶۹۴۴۴۴۵۰۰	۱۸۷۳
۵۰۰۰۰۰۰۰	۴۳۵۰۰۰۰۰۰	۴۳,۵	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۷۴
۲۹۹,۰۶۸,۴۸۷	۳,۰۱۲,۸۸۴,۷۱۴		۵۲۹۷۶۷۶۵۰۰	بکوره

نهایت مسئله بی فائض جهندن ده در پیش ایدیه جک اولورسه ق حکومتک قبول ایتدیکی فائض شرائطک دورک ال آغیر واک ناقابل تحمل فائضلری اولدینی تبین ایدر . بودورده اعتباری یولنده اولان دولترلک اوده دکلری فائض نسبی وسطی اوله رق یوزده درت، بش کی بر حده در. اعتباری ایکتیجی در جده اولان دولترلک ده ٪ ۶ ویا ۷ کی فائضلره پاره بولدینی کوریلیر. حالوکه عثمانلی امپراطورلغنک غلطه بانکرلرندن عقد ایتدیکی استقراضاتک هان ده هیچ بریسنک فائضی ٪ ۱۵ ک دوننده دکلدی . بونسبتک ٪ ۲۰ وحقی دهافضله سنه کتدیکی کثیراً واقع اولمشدر. منتظم استقراضاتک ده فائض حقیقی سی عمومیتله ٪ ۱۰، ۱۲ دن آشاغی دکلدی. بوقدر آغیر شرائطله عقد ایدیان استقراضاتک نتیجه سنک بالضروره بونلری تأدیه ایدیه جک بر موقعه دوشمک اولدینی دوشونولمه مشدی . یکدیکرینی متعاقب موقع اقتداره کلن حکومتلر بو آغیر شرطلری قبول ایدرکن تزئید واردات خصوصنده هیچ

بر تدبیر آلمانی خاطر لرینه کتیرمه مشلردی ؛ حق بونی دوشونمش اولسه لر بیله دولتک وارداتی قبول ایدیلن شرائط و مصارفله متوازن ر صورتده آرتدیرمغه امکان یوقدی . کرچه بودورده مملکتده ویرکی ثقاتی ممالک سائرده نظر آ اولدجه خفف ایدی . نفوسنک لاقل ۳۰ میلیون و حقیقی بودجه منک آشاغیده کوره جکمز کی ، ۱۷-۱۸ میلیون لیرا اولدینی دوشونولورسه آدم باشنه دوشه جک ویرکینک ۵۵-۶۰ غروشی تجاوز ایتدیکی آکلا شیلیر . بو ، حق الانصاف یقیقچی مبالغ دکلدی . تنکالیفک بو حالده قالماسنک باشلیجه اسبابی مثلاً اسهلاکات ویرکیلرینک اودورده همانده هیچ دینه جک درجه ده اولسی کمرک رسومنک ده پک خفیف بولمسی کی سبیلر ایدی . بونلری آرتیرمق قایتولاسیونلرله باغلی اولان حکومتک انده دکلدی . آوروپانک اوزرمنه مسلط اولان نفوذ سیاسی حکومته بو بایده شدید بر حرکتده بولمغه مساعدده ایتیوردی ؛ بو خصوصده وقوع بولان ادنا بر تشبث بوتون بویوک دولتک اعتراضاته معروض قالیوردی . دوغریدن دوغری به جاری ویرکیلر منک مقدارنی تزیدد ایچون ایسه هرشیدن اول مالیه منری اصلاح ایتک لازمدی . مالیه منک ادرا کی ده بو اصلاحانه توسل اید جک بر درجه به واصل اولمامشدی . بوتون بونلرک فوقده اوله رق ، حق تزیدد واردات تدابیرینی درپیش ایتمکه امکان اولسه یدی بیله ، قبول ایدیلن استقراضات شرائطنک اک حسن نیتله تطبیق ایدیه جک تزیدد واردات تدبیرلرله قیانه جق بر حدک فوقده اولدینی آریجه نظر دفته آلمق لازم کایر . بوفنا شرائط داخلنده عند ایدیلن استقراضاتک اک بویوک مسئولیتک حکومت عثمانیه به توجه ایتدیکنده شبهه یوقدر ؛ لکن بو وضعیتی هر کدن زیاده ادراک ایده بیلن و ایتمه لری لازمکلن مالیه جیلرک ده حکومتک غفلتندن استفاده به شتاب ایتمه لری و حق جاذب تسکلیفات ایله بو بایده حکومتی تشویق ایتمه لری کندیلرینی بر میراث یدی به پاره اقراض ایدهن بر محتملر وضعیتنه اتقا ایتمشدر . بو اعتبار ایله عثمانی حکومتک تأدییه دینه غیرمقتدر بر حاله دوشمه سی اوزرینه اوروپاده ارباب تصرف دوچار اولدقلری ضررلرک مسئولیتی قسماً قومیسسیون و کار پیشنده کندیلرینی سراب و خیالات ایله آدانان مالیه جیلرک عهد سنه ترتب ایتمکده در .

ایشته اوکی آرقه سی دوشونولمکسزین عقد ایدیلن بو استقراضات نتیجه سنده ۱۸۷۵ تاریخنده ، دولتک وضعیتی آرتیق بونلرک مرتب اتنی اوده یه میه جک بر حاله کلشیدی . ذاتاً بورجز دهاصوک حدینی بولمازدن اول بیله ، ۱۸۶۶ و ۱۸۷۱ سنه لرنده ، ایکی کره تقسیطلر وقتنده اوده نیله مه مش ، نهایت بانکرلرک توسطی سایه سنده انجاز وعد ایدیه .

بیلشده دی . ۱۸۷۵ ده ایسه بورجز بوضوڪ تاریخلره نظر آ اوج مثلی بولدیفی کی فائض
مقداری ده ، یوقاریده کی جدولده کورولدیکی وجهله ، ۳۰۰ میلیون فرائق یعنی ۱۳ میلیون
لیرا کی معظم بریکونه بالغ اولمش بولنیوردی . حالبوکه عینی سنه نك بودجه سی کاغد
اوزرنده آنجق ۲۴ میلیون لیرا ایدی و بو بودجه نه صمیمی و حقیقی بر بودجه اولمقدن
چوق اوزاقدی . مثلاً اعشار وارداتی ۹ میلیون ایرادن فضله اوله رق کوسه ترمشده .
حالبوکه بو ویرکو آنجق ۳۲۵ مشروطیتنده ۸ میلیون لیرایی بولمشر . بو طقوز میلیون
لیراده شبهه سز بر قاج میلیون ایرالق بر فضله موجوددی . کذا توتون ۱،۵ میلیون لیرا
اوله رق تخمین ایدلمشده . لکن ۱۳۰۰ دن اول توتون وارداتنك ۷-۸ یوز بیك لیرایی
یکمده کی محققدر . کذا پول رسمی اوله رق کوستریان ۵۰۰ بیك لیرا اوزمانه کوره تحق
ایده میه جك بر مبالغدی . دیگر واردات تخمینانده ده عینی وجهله قبارتملر موجوددی .
بودجه یی بویه قبارتمله تعقیب ایدیلن مقصدلردن بری مقررلره وضعیق اولدیغندن
دها ای کوسترمك و کویا اعتبار دولتی محافظه ایتمکدی . برطرفدن بویوکسك تخمیناندن
دیگر طرفدن حقیقی وارداندن بیه پك چوق بقایا قالماسندن دولایی بودجه نك یکون
وارداتی ۱۷-۱۸ میلیون لیرایی تجاوازیده مزیدی . بونکله اوله ، ۱۳ ، و دیون غیرمنتظمه
فائضلیله ۱۴ ، میایون لیرایه جیقسان استقراضات خارجیه مرتباتی اوده مك وضوکره
قالان ۳-۴ میلیون لیرا ایله دولتك اداره سی تأمین ایتمك ممکن الحصول برشی دکلدی . باشقه
هیچ بر سبب اولماسه بالکزه بسبب تعطیل تأدیاته کافی برسیدی . لکن بوندن ماعداد دولتك
بو سنه لرده بویوک مشکلات اداره ، سیاسیه و اقتصادیه ایچنده بولوندیغی ده نظر دفته آلمق
لازم کلیر : ۱۸۷۴ ده محصول فنا اولمش ، حکومت قحطه مانع اولق ایچون ، ولایاته نقداً
معاونتمه بولونمغه ، حیوانات و تخملق توزیعنه مجبور قالمشده . ایرته سی سنه بوسنه هر سك
عصبانی علوریز اولمشده . بوعصیان دولتی سنه لرحه اوغراشدیره جق اولان قره طاغ -
صربستان ، دها صوکره بلغارستان اختلالنك بر مقدمه سیدی . بونلرک آرقه سنده روسیه
و آستریا واردی . چار حربه کیرمک ایچون بهانه آرابوردی .

ایشته بوتون بو اسبابك تلاحقندن دولایی ، هر سك عصیانك اشتدادینی متعاقب
۱۸۷۵ اغتوسنده موقع اقتداره کلن صدراعظم محمود ندیم پاشا قوپونلرک تماماً تأدیاته
دوام ایتمك امکانی کورده ممش فائضلری بش سنه مدته نصفاً تأجیل ایتمك ضرورتنه قانع
اولمشر . بونك اوزرنه مومی الیهك تحت ریاستنده تشکل ایدن برانجمن وكلا کیفیتی سریعاً

تحت قراره آلمش و بوقرار (۶ رمضان ۱۲۹۲) تاریخنده ، هیچ کیمسه نك انتظار ایتمه دیکی و بلسکده ۱۸۷۴ استقراضنك موقیتله وضعیت مالیه نك اوروباده او قدر قضا کورولمادیکی آنده بغته نشر و اعلان اولونمشدر . بو اعلان نامه ده اسان رسمی ایله ، بودجه ده بش میلیون ایراو حق بوندن دهها فضلہ آجیق موجود اولدیغنك هیچ کیمسه مجهول بولونمادیکی ، بو وضعیت قارشیشنده بر معنادار استقراضانه و آوانس لره مراجعت ایتمه نك بر بورجی اوده مك ایچون دیگر بر بورج عقد ایتمه کدن و بالنتیجه یکی فائض لرك ضمیمه آجینی تزییددن بشقه بر غایبه واصل اولامیه جنی ، بو کیفیتکده بوتون اعتباریمیزی محو ایلمه چکی بیان ایدلد کدن صوکره تأمینات مخصوصه کوسترمك شرطیله نصفاً تأجیل دیون ضرورتی ایضاح اولونمقده ایدی . عینی اعلان نامه ده آلا جقیلرک تأمین ایچون کندی تعیین ایدل جکلری سندیه لرك امرینه کمرک وارداتیله توتون ، طوز و مصر و برکیلرک تمامی و بونلرک عدم کفایه سی اغنام وارداتنك تخصیص ایدلدیکی و بوکا مقابل بش سنه مدته فائض لرك نصفاً نقد و نصف دیگر ی ۵٪ فائضلی تحویلات ایلده اوده نه چکی انظار عامه به عرض اولونمشدی . بونی تعقیباً آیریجه نشر اولنان بر ایضاح نامه ده هر نوع شبهه لری منع و ازاله ایتك مقصدیله ۱ داخلی و خارجی دیونك فائض و رأس المال تأدیاتنك بش سنه مدته نصفه ایندیرلدیکی ، ۲ فائض لرك نصف دیگرینك ۵٪ فائضلی سندات حالنده ویریه چکی ، ۳ اعلان نامه ایله بیلدیریلن وارداتك بوباده قطعاً تخصیص اولوندیگی ۴ بش سنه ختامنده نصف فائضه مقابل ویرلمش اولان سندات تأدییه اولونممازسه مدتی تمید اولنوب اك اول اطفا ایدیله چك استقراضك قارشولقلری بوکا تأمینات اولارق کوستریله چکی ایضاح و تأیید اولونمقده ایدی . خارجه ناظری صفوت پاشا ایریجه اجنبی منسکترلرده کی عثمانی سفرا سنه کیفیتی مطبوعات واسطه سیله اجنبی داینلرک اطلاعنه وضع ایتمه لرینی ، واجباب ایدن سندیه لرك تشکلی خصوصنده عثمانی بانکه سنك دولت بانک سی صفیله حرکت ایتمنك کندیسنه اشعار اولندیغنی بیلدیرمشدی . فائض لرك نصفه مقابل ۵٪ فائضلی تحویلات ویریه چکی حقنده کی قرارك بر نتیجه سی اولارق ۳۰ رمضان ۱۲۹۲ تاریخلی بر قاون ایله بو خصوصه حصر ایدلک اوزره ۳۵ میلیون لیرالق تحویلات اخراجی تقرر ایتش و بوندن دولانی اشبو تحویلات (رمضان تحویلاتی) نامیله معنون اولارق قالمشدر . [۱]

[۱] صدارت مستشار سابق علی فؤاد بك افندیك ثروت فزون غزته سنده نشر ایتدکاری « رجال مهمه سیاسیه » عنوانی متسلسل مقاله لرده بوباده کی وثائق صورتلری موجوددر . یوقارده ذکر یکن

نصفاً تأجیل دیون قرارى كرك داخلې پياسه ده و كرك مملكتك خارجنده پك زياده حيرت وانفعال ايله قارشىلانمش اوروپاده افكار عموميه ومطبوعات مملكت علمنه آتش اعلاننامه ايله وبو اعلاننامه نك نشرى ايجون مساعده اعطاسنى طلب ايدن عرض تذكره سي وبالاخره نشر اولنان ايضاحنامه نك منترى ۲۴ كانون اول ۱۳۴۱ تاريخلى ۱۵۳۲ نومرولو ثروت قنون غزته سندن نقلآ آتیه درج اولمشدر .

ديون عموميه فائضرينك تزيلى حقنده قوميسيون مخصوصجه ويريلن قرارى متضمن اعلاننامه صورتيدر

دولت عليه نك واردات ومصارفانك بوسنه اعلان ايديلن بودجه سنده مصارفانك بش ميلوندين زياده آچيقي جمله معلوم اولمش ايدى . بو آچيقي داهانديقي وتصحيح اولونسه تزايد ايدى چكى كم ايديله من . ايسته بوحال ايجانجه بداخلده بولنان مستقرضات قوپونلرني وقتيله اوده مك ايجين بانقه ايله براستقراض عقد اولونه رق بردينى ديكر بردين ايله اوده مك اصول جاريه سي دخى هم آچيقي كوندن كونه تزييد ايتديكى وهمده آقسيونلر اصحابنى ارتقى امنيت ايدمه چك برافكاره ايصال ايله ديكي ميدانده برحال ايكن شواحوال جاريه وامنيث زائله بردرجه به كمشدر كه بونك دلائلى بورس نك وفونده لك ميدانده اولان احواليدر وسندات اصحابنك سرمايه لردين متضرراولمده بولوندى قلى دخى علاوه دلائلدر . طرف سلطنت سنيه دن بوكونكى كونده شواللرايجون عالمه تاامينات صميميه ومعتبره اعطا اولونمادجه سندات اصحابى بوتون بوتون غائب ايله به چكارى تعريفدن مستعنى در . پاره لى شوو طنده قولالانقده اولان سرمايه داران واصحاب سنداتك اشبو كليتى ضرر لرينه دولت عليه نك نيت صادقه وفوت سنيه سي بروقتده قائل وراضى اولماديني بتكرار خالصانه اعلان ايديلور . تاامينات بختنه كنجه سلطنت سنيه بالعموم كركلرك وارداتى وطور و توتون وارداتى ومصرف وكوسنى ونقصان قالورايه اغنام حاصلاتنى بانقه نك حقوقه وامتيازى محافظه شرطيله همان تعيين اولونه بيله چك سنيقه لره تسليم ايله به چكدر وايسته شوصا غلام قارشولقرك بخش ايدى چكى تااميناتى همان اعطا برله عالمه مستولى اولان امنيت سزلكى برطرف ايدى چكندن دولت عليه بودجه سنى كاملاً قارشولاشد برمقى امنيتى دخى وجوده كتير مك وبش سنه كامله نك ختامنه دكين فائضرك نصفى نقداً ونصف ديكرى يالكز يوزده بش فائضله برسندايله ايفاقيلنمق و ايلروده بودجه نك مساعده سنجه تسهيلات ممكنه كوسترمك اوزره شيميدن قوپونلرك بدلاتنى نصف نصفه ايضا ايتمك مجبوريت صحيحه سنى درپيش و درميان ايله بوكونكى كوندن صوكرا حلول ايله به چك هر بر قوپونلر نقدى بدلاتنى ايضا ايتمكه قطعياً قرار و برديكى رسماً اعلان ايلر . ۵ رمضان ۱۲۹۲

محمد سعيد يوسف ضيا صفوت رضا مدحت محمودنديم

عرض تذكره سي صورتى

اشبو طقسان برسنه سنده اعلان اولومان بودجه نك مصارفانى آچيقي بش ميلون ليرانى متجاوز اولدينى ضمنه كيدلسه يدى ميلونه واصل اولاجنى عندالتدقيق درجه تحقده ايدوكى ظاهر اولور و ديون خارجيه نك كورينان مقدار فائضى دخى اون درت ميلون ليرايه موصول ايدوكى آكلاشيلارق بوقسم مصارفات لايتغير وارداتك برقم جسيمنى احاطه ايله دكدن ماعدا اشبودين خارجينك فائضلرني

بوسکوردیکی کی باب عالی به هر طرفدن پروتستولر یاغمشدر. دولك برچوق غوائل داخله ايله محاط بولنديني، هر طرفدن مداخلات سیاسیه به معروض قالدینی رزمانده داینرله ائتلاف

وقت وزمانیه اوده مک ایچین آخر بر استقراضك اختیارندن یعنی دینی دیگر بر دین ايله اوده مک منتهی اولماسندن ناشی بهر تقاسیطه ایدیلان آوانس ناملو استقراضك فائضری دخی آجیغه منضم اولمده و دیون غیر منتظمه ايله آجیغك شوقدیرجه بالطبع اوده نه میه جك بر حالده اولوندينی آکلاشیلور. ایشته شومنتظم و غیر منتظم دینلری واردات دولتن ایفا منمر اولماسندن دولایي یمش اوج وقونولید استقراضلینك فائضری خزینیه به یکیدن بر دین خارجی آجیدینی مثللو بحسب لزورده مواضع لهنه صرف اولونه مایوب فائضری یالکز دیون حصوله کتیردییی دخی آشکار اولماسیله شوکیقتلر عمومأ عدم امنیت و امنیتزلک دخی سلطنت سینه تحویلاننده هر تنزیلاته بادی اولمده ایدوکنه بناء شوآجیغه بر چاره بولونمایوبده باقیلاجق اولدینی تقدیرده معاذاه تعالی فائضلر ویریه مه مک وایفا اولوناماسندن ناشی مصارف مهمه و مقررده نک تمویقات و مشکلاتندن دخی امور مالیه دولت علیه مشکل بر نتیجه بی ابراز ايله مک طبیعی کورونیور و شونتیجه نک آثاری کون بکون نمایان اولور و مسئله موجوده مصارف فوق العاده سیله طغوزاون میلیون بر آجیق ايله طفسان ایکی سنه سنه کیرنجه بونده آرتق امکان تدبیر قالایه جفی آکلاشیلور. بنابرین ینه یکی دینلر ايله بوسنه فائضلرینی ویرمکدن و بویله آغیر بر حال ايله یکی سنه به کیرمکدن ایسه شیمیدین شوآجینی صحیحاً قایماغه و بونک صحیحاً قایناماسیله امور مالیه دولت علیه ده بر رفاه بولغه و اصلاحات و ترقیات مطلوبه وجوده کتیرمه چاره بولقی فریضه دن کورونیور. بونده امنیت یادیونی کاملاً ویرمه جك قارشولق بولغه و یاخود بوندن ویریه بیلجکئی قریقی ايله آکا صالحلام قارشولق کوستروب ایفاسی ناقابل بر قسمتی وقت اقتداره برافقی صورتلرینه منحصر قانجه و صورت اولی شوکونکی کونده ناقابل کورولنجه ضروری شتی ثانی به کیدیلک رأی منفرد حکمنده بولنور. بو صورتك اختیار و اعلاننده خیلجه مقاله لر و سندات بدلانك قصد او یاوهماً تنزیلاتی کی معامله لره تصادف ایدیلور لکن بوشیلر کچیریلوب میدان قونیللاجق امنیت سالمه ملایه سیله سنداتك حاصل ایده جکی اعتبار صحیح اوزرینه اعتباری فوق العاده و مقدار بدلانی کون بکون زیاده اولور و شو صورتك اختیاری مصالحك حال حاضرنده بر ایفلا مسندن چوق کچمه رك ظهوره کله بیلجك نتایج حاضره معاینندن اهون کورونمه سیله برابر شوملاحظاتك فعلیاتندن سنوی آلتی بحق میلیون لیرا حاصل اولاجفی جهته بونکله بودجه آجینی قایناماجفی لدی الحساب آکلاشیلارق اولیابده یازیلان حساب بوصله لری وایشك متعلق اولدینی سـفارتلر دخی شویله بر اجرا آته برشی ده نیله میه جکئی بیاز ایده ن اشعارات و افاده لری بین الخواص درمیان و تذکر اولوندقده حاصل اولان اتحاد افکار ايله مسوده تصورانك موقع فعله قونولماسی تصویب قلنمقله شایان بو یوریلان مساعدۀ سنییه نظراً همان اعلان کیفیته ابتدار قلنمقله و اعلانانك ذکر اولونان مسوده سی حضار جابندن قبول و تمهیر برله صورت مبیه سی تقدیم اولوندينی بیانیله تذکرۀ ثانوری ترقیم قلندی افتدم. ۶ رمضان ۱۲۹۲

ایضاحنامه (جودت پاشا قلمیله)

تشرین اولك آلتیسی تاریخیه باب عالی جانبندن اعطا اولونان بیاننامه ايله ایضاحاتی کرک بورسه ده وکرک بر طاقم سرمایه داران و باقهل طرفدن باشقه مضار ايله تفسیر اولونماسیله تردید افکارای

متقدم اولمقسنین، ویا مقرضك منسوب اولدینی دولتله سیاسة آكلاشمغه چالیشمقسنین
تادیاتك قطعی بالکزر قره دییزی محوایتمکله قالماش ، بویه مشکل بردورده بوتون دنیایی
علمیزه آیاقلاندیره رق سیاسة دولتك بالجله مظاهر تلردن محروم ومنفرد بر حالد قالماسی
تدیجہ سی نواید ایتشد . بر چوقلری ازجله ، « تبصره عبرت » ده مدحت پاشا ، محمود
ندیم پاشا نك بویه برقراری هیئت وکلایی « دولترك مظاهرتی تأمین ابدلمشدر » دییه اغفال
ایده رك ویا لکزر روسیه سفیری اغنائیه فك تحت تأثیرنده اوله رق اتخاذ ایتدیكنی ادعا ایدر لر .
كرچه محمود جلال الدین پاشا « مرآت حقیقت » ده بوخصوصده محمود ندیم پاشا نك فرانسه
وانكلمتره سفیر لریك آچیلدیغنی وكندیلریك مخالفت كوسترمدكلینی حق انكلمتره سفیرینك
انكلمتره بوكا دئر اون ایکی تحریرات كوندردیكنی، بوبابده اراده استحصالی ایچون تقدیم
ایدیلمن عرض تذکره سنده « ایشك متعلق اولدینی سفارتلرك دخی بویه بر اجرا آتہ برشی
دنیله مهجکی ، افاده سیله محمود ندیم پاشا نك بونی قصد ایتدیكنی ادعا ایتمكده و محمود ندیم
پاشا ده كندیسی بوكا باقین صورتده مدافعه ایتكده ایسه ده بوكیفیت شایان توثیق اولدقدن

موجب اولمش اولدیقتندن آرتق هر نوع شهبانی منع وازاله ایتك وصورت قطعیده اولارق ایضاحات
لازمی اعطا ایلمك اوزره بابعالیجه تفصیلات آتیته نك بیانی لازم كمشدر : شویله كه اولاشبو
تاریخدن اعتباراً سلطنت سنیته نك داخلی و خارجی دیونانك فائضه رأس عالمه محسوباً ویریلان قسمی
بش سته مدت ایچون نصف نصفه تزیل اولمشدر ثانیاً بوقرار اقتضاسیجه قوپونلرك برنجی نصفی
كاملاً و تقدماً ایكنجی نصفی سنده ایفا اولونه جقدر واشبوسندات جدیدك یوزده بش حسبیلہ فائضی
برنجی نصفك تقاسیمی زمانلرنده كذاك تقدماً ویریله جكدر . ثالثاً كرك مذکور برنجی نصفك تقدماً
و كاملاً تأدییه سته و كرك ذكر اولونان سندات جدیدك حاوی اولدینی یوزده بش فائضك اعطاسنه
حصر اولونان تأمینات كركلرك واردات عمومیه سیله توتون و طوز وارداتندن و مصر ویركوسندن
وكفایت ایتدیكی حالد اغنام رسومندن عبارت اولاجقدر . رابعاً ذكر اولنان بش سته ختامنده
سندات جدیدك یوزده بش قاضی اولارق حاوی اولدینی سرمایه تأدییه اولونماز ایسه مستقرضات
خارجیه دن ك اول مدتی مقتضی اولاجق استغراض زمانه قدار مدتی تزیل اولنوب اول استقراضه
مخصوص اولان تأمینات فائض و رأس الماله محسوباً ویریلان قسمی داخل اولارق سندات جدیدك
تمامیلہ ایفا سته حصر اولونه جقدر

۹ رمضان ۱۲۹۲ و ۲۸ ایلول ۱۲۹۱

احمد جودت	یوسف ضیا	صفوت	رضا	مدحت	محمود ندیم
محمد قبولی	عبدالرحمن سامی	عبدی	محمد نامق	عبدالکریم نادر	حسن فیهی
محمد سعید	سعد الله	عبدالله غالب	قدری	محمد حالت	کنعان
				عرفان	

ماعداً بوقدر مهم برقرارک محرم برافاده شفاهیه استناد ایتیمی یک غریبدر. هر حالده محقق اولان برشی وارسه وضعیتدن روسیه نیک یک زیاده استفاده ایتدیکی داخلی تحریکاتدن صوکره تعطیل دیونی خارجی تحریکات ایچون بویوک بر نعمت عد ایلدیکیدر. دولت بو یوزدن تا ایستفانوس معاهده سنک نتیجه سنه قدر بتون اوروپاده هیچ بر مظاهرته مالک اولمق سزین و بالعکس هر طرفدن عداوت حسلریله محاط اولدینی حالده یالکیز باشنه قالمشدر.

مع مافییه بوندن صوکره آرتان مشکلات داخلیه و خارجیه مع الاسف نصفاً نقد نصفاً تحویلات اولارق تأدیه قرارینک دوام تطبیقنده امکان ویره مه مش بو قرار انجق ۱۸۷۶ سنه سنه قدر تطبیق اولونه ییلمشدر. ایرتیمی سنه ابتداسندن اعتباراً مشکلات بر قات دها آرتدیغندن تأدیات ابتدا تأخیر ایدلمش و نتیجه ده بوسبوتون قطع اولونمشدر. بو صورته دولت ایچون فعلی ونام بر افلاس وضعیق تحث ایتیش اولیوردی.

[کلهجک نسخه ده دوام ایده جکدر]

ابراهیم فاضل
دارالفنون اقتصاد، مکتب
ملکیه مالیه مدرسی

